

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat,

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
Avocat, fost Ministru

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE DIRECȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Dem. I. Dobrescu**, Primarul General al Capitalei; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar univ. itar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Eugen Petiț**, Consilier la Inalta Curte de Casație; **G. Petrovici**, Prodecan al Baroului Ilfov; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

— *Proiectul codului de procedură civilă*, de Prof. P. Vasilescu;

— *O replică la „Un răspuns”. In jurul chestiunii efectelor ordonanței de neurmărire*, de Vintilă Dongoroz;

— *Reglementarea datoriilor aplicată garanțiilor personale și reale (urmare)*, de avocatul Valeriu Arsenescu.

JURISPRUDENȚE:

— Inalta Curte de Cas. și Justiție, S. Unite: *St. Florescu cu N. Iorga*. (Legea controlului averilor. Unde se adresează recursul contra ordonanțelor date de comisiunea specială de cercetări instituită pe lângă inalta Curte s. I?)

— Inalta Curte de Cas. și Just. s. I: *Ministerul Instrucțiunii cu Paul și Aug. Iacobini*. (Este valabil apelul când pețițiunea de apel adresată prin Tribunal altei Curți decât cea competentă, Tribunalul Ia înaintat la Curtea competentă) cu o notă de d. *Remus C. Benișache*, Consilier la Curtea de Casație.

— Rezumate de Jurisprudență străină.

PROIECTUL CODULUI DE PROCEDURĂ CIVILĂ

Ideia codificării

Ideia codificării a format obiectul unor interesante discuțiuni.

Scoala intitulată *freies recht* a combătut această idee susținând că principial un cod fixând normale, împiedică circulația noțiunilor juridice, deci progresul dreptului. Această obiecție nu este lipsită de oare care temei, fiindcă urmărind istoria codificațiunilor, constatăm de pildă că președintele Lamoignon socotea că ordonanța civilă dată de Ludovic XIV-lea este nemuritoare, iar consilierii acestui mare suveran că este o ordo-

nanță perpetuă. Tot așa Cambacèrès în timpul convenției spunea că lucrările codificării formează un monument nepieritor. L'abbé de St. Pierre susținea însă numirea unei comisiuni în scopul de a adapta din timp în timp codurile unei țări. potrivit împrejurărilor noi (1), ideie realizată în codul civil spaniol prin art. 1 din dispozițiile sale adiționale, iar în codul civil portugez prin art. 7 din legea sa de promulgare. Sistemul ostil codificării nu s'a impus: Dela începutul veacului al XIX-lea s'a format un curent spre codificare, curent care continuă și astăzi. Mișcarea favorabilă codificării se sprijinește pe rațiunea că unificând principiile juridice, codul înlesnește cunoașterea și aplicarea dreptului în justiție și în viața socială în afară de justiție.

Procedura confundându-se multă vreme cu rutina n'a avut o filosofie; practica judiciară trebuind însă a fi luminată de principiile justiției și ale moralei, procedura are nevoie de o filosofie spre a-i fixa o concepție, o direcție. Această filosofie trebuie să țină seamă de realități, nu de ficțiuni, altfel în loc de lămurire ea produce confuzie. In procedură experiența joacă un rol principal. Procedura este în funcțiune de împrejurări politice, de loc, de timp, de obiceiuri; de aceea, procedura dintr'o țară nu poate fi introdusă pe deantregul în altă țară. Sau, dacă legiuitorul voeste să introducă instituții procedurale streine, el trebuie să le adapteze țării sale. Reformă prudentă nu este aceea, care înlocuește un cod vechi printr'un cod cu totul nou, ci aceea, care îmbunătățește codul vechi, fiindcă altfel s'ar nimici mijloacele, care au civilizat o țară. Prin urmare, dacă filosofia cumpănită poate aduce mult bine, abuzul de filosofie poate face mult rău. Pilda nedă revoluția franceză. Filosofia acestei epoci a fost îndrăzneată, cu multă pretenție, crezând că

1) J. Van Kan, Les Efforts de codification en France, p. 368—388.

poate schimba radical toate instituțiile; conducându-se însă de multe ficțiuni a construit multe utopii, încât reparațiile distrugerilor făcute au costat scump (2).

Filosofia imprimând codului o direcție, un sistem, îi indică și calitățile ce trebuie să-l caracterizeze. Regula juridică privind raporturile dintre oameni se justifică prin necesitatea de a realiza ordinea socială; în acest scop, regula juridică trebuie să fie clară, precisă, să introducă inovații numai când siguranța, încrederea socială este atinsă, altfel aduce în societate desordine (3). Frederic spunea la începutul codului său că dacă nedreptatea a creat arta de a încurca afacerile, justiția trebuie să găsească arta de a le descurca (4). Ludovic al XIV-lea, preocupat și el de caracterul ce voia să-l fixeze ordonanței sale din 1667, a spus că procedura are de scop să facă mersul afacerilor mai repede, mai ușor, mai sigur. Codul nostru de procedură civilă din 1865, se caracterizează prin simplitate, celeritate, eficacitate (5); reforma sa din 1900 i-a adăugat și claritatea, iar actuala lege de accelerare a judecăților a accentuat și mai mult caracterul rapidității. Pe lângă aceste calități doctrina mai recomandă unui cod de procedură forme puțin costisitoare (6).

Proiectul codului nostru de procedură e călăuzit de principiul contradicției, egalității părților în fața justiției, publicității debaterilor, procedurii mixte, nemijlocirii, intervenției judecătorului în proces, accelerării judecăților, înlăturării formalismului inutil. Acest proiect ar trebui să împrumute din procedura vechiului regat, spre complectare, principiul clarității, eficacității, iar din doctrină ar trebui să împrumute în mai mare măsură ideea formelor procedurale puțin costisitoare (6 bis).

Un cod trebuie să aibă o tehnică, în care se cuprinde metoda, procedeul, ordinea logică a materiei. Disciplina dreptului nu constă numai în datele, în realitățile vieții sub formă de raporturi între oameni. Aceste realități trebuie exprimate, realizate cât mai complet și mai repede. Realită-

țile vieții juridice constituiesc fondul, materia, căreia trebuie să i se dea o formă. Impărțirea, forma ce se dă materiei, intră în tehnica dreptului. Această tehnică nu trebuie să se confunde cu procedeul empiric, ea trebuie să fie științifică, în sensul că legiuitorul trebuie să facă legea cu știință și, pentru aceasta, el trebuie să cunoască adânc realitățile vieții asupra cărora legiferează și scopul pentru care legiferează (7). Numai în aceste condițiuni principiile vor putea fi coordonate în chip logic. Înainte de a arăta cum este împărțită materia în proiectul codului nostru de procedură civilă, vom arăta în această privință factura altor coduri și proiecte de procedură civilă.

Codul Francez de Procedură Civilă

Acest cod în partea întâia se ocupă de judecătoria de pace, de tribunalele inferioare, de Curtea de apel, căile extraordinare de atac, execuția hotărârilor. În partea II, se ocupă de procedurile diverse și de arbitraj.

Acest cod se termină cu o serie de dispoziții generale, dintre cari cele mai importante se referă la nulități și la termene. Toate legile în legătură cu procedura civilă sunt alăturate într'un apendice al acestui cod, precum: organizarea și disciplina Curților și tribunalelor, disciplina avocaților, a ofițerilor publici și ministeriali, tariful de cheltueli în materie civilă, asistența judiciară. Legiuitorul a urmat în chip logic — împărțind materia — calea, potrivit ierarhiei gradelor de jurisdicție, continuând cu arătarea mijloacelor extraordinare de atac și cu execuția hotărârilor.

Cum s'a procedat cu împărțirea materiei înăuntrul fiecărui grad de jurisdicție?

Judecătoria de pace. Reglementarea acestei jurisdicții începe cu citarea părților, urmând audiența, prezentarea părților, hotărârea dată în lipsă, opoziția, acțiunea posesorie, hotărârea preparatorie, chemarea în garanție, regimul probelor, recuzarea judecătorilor. Legiuitorul n'a fost logic în împărțirea materiei. Această împărțire ar fi trebuit făcută potrivit cu mersul procesului: recuzarea judecătorilor, chemarea în garanție, regimul probelor ar fi trebuit pus înaintea titlului, în care se tratează despre darea hotărârilor.

Tribunalele inferioare. Reglementarea începe cu concilierea, urmând apoi fixarea judecății, constituirea de avere și apărarea, atribuțiile ministerului public, audiența, deliberarea și instrucția scrisă, hotărârea, opoziția, excepțiunile, comunicarea actelor, probele, cererile incidente, reluarea instanței, recunoașterile și tăgăduirile, conflictele de competență, strămutarea de proces, recuzarea, perimarea, dezistarea, procesele sumare, procedura înaintea tribunalelor de comerț. Se observă și aici o lipsă de logică din partea legiuitorului. El

2) Montesquieu, De L'Esprit des lois Livre XIX, ch. I—XXVII, p. 273—296; Portalis, De l'usage et de l'abus de l'esprit philosophique au XVIII siècle; Boncenne, Théorie de la procédure Civile, t. I, p. 632; R. Bordeaux, Philosophie de la Procédure Civile, p. 1—45; M. Seligman, Quelles sont au point de vue juridique et au point de vue philosophique les réformes dont notre Procédure Civile est susceptibles, p. 13—26.

3) H. Capitant, Introduction à l'étude du droit civil, 4e éd., p. 23; H. Levy-Ulman, Eléments d'introduction générale à l'étude des sciences juridiques, p. 64, nota 1; G. Renard, La valeur de la loi, p. 108 și urm.; J. Ray, Essai sur la structure logique du cod civil français, p. 23 și urm.

4) M. Seligman, Quelles sont au point de vue juridique et au point de vue philosophique les réformes dont notre procédure civile est susceptible, p. 11.

5) G. Tocilescu, Cours de Procédure Civile, vol. I, partea I-a, p. XX.

6) E. Herovanu, Principiile Procedurei Judiciare, vol. II, prima fasc. p. 17.

6 bis) În raportul consiliului legislativ se vorbește de claritate, dar această însușire nu s'a fixat ca principiu de călăuzire.

7) F. Geny, Science et technique en droit privé positive; Edmond Picard, Le droit pur, par. 101 și 152; Benvenuto Donati, Fondazione della scienza del diritto, recensione de d-l A. Rădulescu, Dreptul nr. 15 din 1930; G. Renard, Le droit, l'ordre et la raison, p. 91, 92; Jean Dabin, La Philosophie de l'ordre juridique positif, 101 și urm.

nu a orânduit materia, potrivit cu mersul procesului. Este și explicabil: Codul francez de procedură civilă fiind în mare parte reproducerea ordonanței din 1667, a fost socotit ca un cod învechit dela apariția sa (8).

Instanța de apel. Reglementarea începe cu arătarea termenului, urmând apoi arătarea hotărârilor supuse apelului, sancțiunea dată apelantului căruia i s'a respins apelul, execuția deciziilor date în apel, judecarea apelului contra unei încheieri interlocutorii și contra unei hotărâri de fond. Rânduelile ce mai lipsesc acestei instanțe sunt completate cu regulile stabilite pentru tribunalele inferioare.

Codul German de Procedură Civilă

Acest cod cuprinde :

Dispoziții generale, procedura în primă instanță, căile de atac, reluarea procedurii, procedura asupra titlurilor și efectelor de comerț, chestiunile de căsătorie — stabilirea raporturilor de drept între părinți și copii, interdicția—, procedura avertismen-ului de plată, execuția silită, procedura de publicare, procedura arbitrală, legea de organizare judecătorească. Incepând cu dispozițiunile generale și urmând cu procedura înaintea primei instanțe și cu mijloacele de atac, legiuitorul a urmat calea logică în conformitate cu mersul procesului; simetria juridică ar fi cerut însă ca procedura publicității și procedura arbitrală să fie puse înaintea execuției silită la un loc cu celelalte proceduri speciale.

Cuprinsul dispozițiunilor generale, Tribunalul: competența materială, competența personală, acordul asupra competenței, excluderea și recuzarea personalului judecătoresc. *Persoanele:* capacitatea părții, capacitatea de proces, comunitatea de interese, participarea terților în proces, mandatarii, avocații, cheltuelile de proces, garanția, actul de sărăcie. *Procedura:* desbaterea orală, comunicarea citațiunei, termenele, cursul termenului, urmările lipsei, repunerea în starea primitivă, suspendarea și amânarea procedurii. Principial, dispozițiunile generale într'un cod de procedură dau rezultate bune, pregătind mersul procesului.

Procedura în prima instanță începe cu procedura până la darea hotărârei, urmează apoi hotărârea, hotărârea dată în lipsă, procedura înaintea judecătorului unic, probele. Strict logic și potrivit cu mersul procesului materia probelor ar trebui pusă înaintea hotărârei.

Procedura Civilă a Cantonului din Geneva

Acest Canton are asupra procedurii civile, legea din 13 Octombrie 1920, care împarte procedura civilă în două părți: în contencioasă și necontencioasă. *Prima parte*, începe cu cererea în justiție, urmând apoi măsurile provizorii, notificarea actelor de procedură, darea terme-

nului, concilierea, legarea instanței, excepțiunile, cercetarea prealabilă pledoariei, pledoaria, concluziunile ministerului public, hotărârea, cheltue-tele, pronunțarea în lipsă, opoziția, regimul probelor, lucrul judecat, intervenția, suspendarea, perimarea, interpretarea hotărârilor, revizuirea, apelul, trimiterea cauzelor de tribunalul federal la instanța cantonală, arbitrajul, procedurile speciale: procedura accelerată, sumară, etc., execuția silită, dispozițiunile generale: termenul, nulitățile, sancțiunea contra părților și contra ofițerilor judiciari.

In partea II-a, procedura necontencioasă cuprinde: punerea sigiliilor, inventariul, vânzarea mobilă, împărțeala și licitația, vânzarea imobiliară, asigurarea imobiliară, situația cetățenilor stabiliți sau numai cu reședință, schimbarea numelui.

In afară de regimul probelor, care ar trebui fixat înainte de judecarea fondului, dispozițiunile procedurale ale acestui cod urmează în chip logic mersul procesului.

Codul de Procedură Civilă al Cantonului de Vaud

Acest cod se compune ca și legea de proc. civilă a Cantonului de Geneva din 2 părți: procedura contencioasă și necontencioasă. Partea întâia conține dispozițiuni generale cu privire la definiția procedurii contencioase, la rolul judecătorului în proces, la publicitatea și oralitatea desbaterei, la obligativitatea chemării și ascultării părții în instanță. Urmează apoi dispoziții cu privire la competență, sărbători legale, vacanțe, termen, citație, notificare de acte judiciare, măsuri provizorii, conciliere, prezentare personală, prin procură, autorizare și alegere de domiciliu, cheltueli, cauțiune, declinatoriu de competență, recuzare, intervenție, incidente relativ la dificultățile ivite în timpul cercetării, conflicte între acțiunea civilă și cea penală, perimare. *Probele.* Procedura înaintea curții civile și tribunalului de județ: dispoziții generale, cercetarea anterioară a audienței preliminare, audiența preliminară și arătarea probelor, audiența și hotărârea, încuviințarea concluziilor părții adverse și dezistarea, reformarea actelor din proces. *Procedura înaintea prezidentului de tribunal.* Procedura înaintea judecătorului de pace. Procedura accelerată. Proceduri speciale: acțiunea interzicerii de căsătorie, acțiunea de divorț, separație de corp și nulitate de căsătorie, separație de bunuri, interdicție și ridicare de interdicție, procedura decăderii din puterea paternă, contestația de vecinătate în materie de proprietate fonciară, competența tribunalului de județ relativ la concursul de experți, competența judecătorului de pace, acțiunea recursorie civilă. Procedura înaintea arbitrilor. Recursul la tribunalul cantonal. Lucrul judecat și revizuirea hotărârilor.

Procedura necontencioasă începe cu dispoziții generale în care se cuprinde și proced. de recurs înaintea Trib. cantonal. Urmează apoi execuția silită, formalitățile privitoare la deschiderea succesiunii, deosebite acte necontencioase: omologare, peceți și inventar, împărțirea bunurilor nesucesorale și licitația publică, consemnarea, procedu-

8) A. Tissier, Le centenaire du Code de Procedure et les Projets de Reforme. Revue Trimestrielle de Droit Civil, 1906.

ra absenței, măsuri în interesul persoanelor împiedicate de a-și administra bunurile, copia și duplicatul actelor, lucrurile găsite și aruncate de mare, viza și legalizarea, dispozițiuni finale ce conțin abrogarea și coordonarea legilor, dispozițiuni tranzitorii.

Legiuitorul în dorința de a fi cât mai complex, a introdus în regimul probelor principii cari trebuie să rămână în domeniul doctrinei. Acest cod cuprinde dispoziții de procedură înaintate: a concentrat în conținutul său regimul întreg al probelor; a împărțit procesul în ședință preliminară și ședință de fond; a luat măsuri de apărare a intereselor celor ce sunt împiedicați de a-și administra bunurile; judecătorul are dreptul să administreze din oficiu probele necesare pentru lămurirea procesului. Legiuitorul pare însă illogic de a nu fi concentrat toate probele în același titlu al codului, deoarece găsim această materie tratată în mai multe titluri; după cum tot așa a procedat cu privire la recursul înaintea tribunalului cantonal.

Proiectul italian de reformă a Procedurii Civile propus de o comisie alcătuită după război sub îngrijirea d-lui Giuseppe Chiovenda

Acest proiect cuprinde în titlul I dispoziții generale, cari prevăd în proces principiul oralității și concentrării, nemijlocirea, înscrierile preparatorii, cererea, legarea instanței, trimeterea citației, răspunsul în scris și replica, comunicarea actelor, cererile noi, datoria părților de a expune faptele conform adevărului, lipsa de răspuns asupra faptelor, recunoașterea înscrisurilor private, ascunderea documentelor, jurământul convențional sau deferit, excepții care împiedică desbaterea fondului, participarea terților în proces, nulitatea actelor de procedură, instanța preliminară deosebită, puterile autorității judiciare, pregătirea desbaterii orale, desbaterea orală, admiterea probelor, producerea documentelor, excepțiuni și probe tardive, amânarea desbaterii, scoaterea de pe rol, împăcarea, închiderea desbaterii, intervenția voluntară, redeschiderea desbaterii, sentința, incompetența, cheltuelile procesului, sentința de renunțare, sentința de recunoaștere, sentința în lipsă, inatacabilitatea încheierilor interlocutorii, atacarea sentinței în lipsă, restitutio in integrum, ordonanța, înștiințările cancelariei prin bilet, procesul verbal de audiență, dosarul cancelariei.

Titlul II se ocupă cu dispozițiile speciale de procedură în primă instanță înaintea tribunalului civil și anume: dispozițiunile cu privire la completul instanței, atribuțiunile președintelui, plângerea adresată completului, atribuțiunile completului, judecătorul delegat, cererea preparatorie, înscrierea pe rol, audiența preliminară, împăcarea în audiența preliminară, recunoașterea, renunțarea, contumacia, măsurile conservatoare și provizorii, oferta reală, chemarea terților în proces, pregătirea imediată a desbaterii, înscrierile preparatoare, lipsa întâmpinării, procedura separată, intervenția, desbaterea orală, comisia rogatorie, litispendența și conexitatea, noi înscrisuri preparatoare, înscrierea în fals, contestațiuni cu depo-

zitarii de documente, conducerea desbaterii, execuția probei, delegația în actele de instrucție, procedura preparatoare, revizuirea actelor și procedura judecătorului delegat, deliberarea, renunțarea și recunoașterea, lipsa în desbaterea orală, procedura înaintea judecătorului unic.

Titlul III se ocupă cu procedura înaintea prețorului și a conciliatorului — judecătorului de pace — și anume: cererea, întâmpinarea, comunicarea cererii, dispoziții privitoare la desbatere, forma procedurii, prezentarea de bună voe, instrucțiunile date de judecător părții, excepțiunile care împiedică procedura fondului, desbaterea verbală, contestația cu depozitarii de acte publice, inscripția în fals, supravenirea incompetenței, sentința, contumacia, ordonanța.

Titlul IV se ocupă cu mijloacele de atac asupra hotărârii. În primul rând vine apelul cu chestia termenului, propunerea apelului, întâmpinarea și apelul incidental, transmiterea actelor, execuția provizorie și inhibitorie, constituirea în instanța de apel, norma aplicabilă în apel, dispoziții procedurale, procedura deosebită, desbaterea în apel, decizia, trimeterea procesului primei judecăți, incompetența, lipsa în apel.

Capitolul III din titlul IV se ocupă cu recursul în casație precizând termenul, prezentarea recursului, notificarea și recursul incidental, transmiterea actelor, constituirea în casație, suspendarea executării, puterile curții de casație.

Proiectul comisiunii redactat sub îngrijirea d-lui Chiovenda se ocupă numai de procedura de judecare a procesului, lăsând la o parte procedurile speciale și execuția silită. Încât prezentat în aceste condiții, proiectul servește ca o îndrumare într'un proiect complet al unui cod de procedură civilă. Actualul cod italian de procedură civilă preconizează procedura scrisă. Proiectul d-lui Chiovenda se caracterizează însă prin oralitate dublată de înscrierile preparatorii, prin procedura nemijlocită și anume contactul direct al judecătorului cu procesul, prin procedura concentrată, adică strângerea fazelor de pregătire și desbatere ale procesului într'un interval de timp scurt, pentru ca judecătorii și în special judecătorul care a condus procesul să aibă în minte proaspăt tot procesul, prin rolul activ al judecătorului—procesul interesând nu numai părțile, dar și ordinea publică—rol, care investeste pe judecător cu conducerea procesului, având dreptul a lua orice măsură pentru descoperirea adevărului. Sursele de inspirație ale proiectului italian sunt: proiectul de revizuire al codului francez de procedură civilă din 25 Oct. 1898, codul german de procedură civilă din 30 Ianuarie 1877, modificat la 17 Mai 1898, 1 Iunie 1909, 22 Mai 1910, codul austriac de procedură civilă din 1 August 1895, modificat la 1 Iunie 1914, codul ungar din Ianuarie 1911, codul japonez din 21 Aprilie 1890, proiectul danez din 1905, cel norvegian din 1913, codurile de procedură din cantioanele elvețiene.

Al doilea proiect italian al codului de procedură civilă. Prin decretul din 3 Iunie 1924, s'a numit o comisiune pentru pregătirea noului cod civil italian, a noului cod de comerț, a noului cod de procedură civilă, a codului de marină comercială.

Președintele subcomisiunii pentru pregătirea codului de procedură civilă a fost numit profesorul Ludovico Mortara.

Subcomisiunea a însărcinat cu redactarea acestui cod pe profesorul Francesco Carnelutti; proiectul profesorului Carnelutti a primit unele modificări din partea subcomisiunii. Acest proiect în partea întâia tratează despre procese. Prima carte se ocupă cu subiectul procesului, care vorbește despre părți și anume: partea care stă în judecată, apărătorii, sarcinile, obligațiile, responsabilitatea părții, schimbarea părții și a apărătorului. Urmează apoi titlul despre judecător, care cuprinde jurisdicția și competența, competența după materie, după valoare, după teritoriu, după funcțiunea judecătorului, modificarea competenței, obligațiile și răspunderea judecătorului, asistenții judecătorului.

În cartea doua se vorbește despre actele procesului și anume despre forma actelor, timpul și locul în care actele trebuie îndeplinite, notificarea, cheltuelile și cauțiunea, cererea înaintea tribunalului și a Curții, cererea înaintea judecătorului de pace și a conciliatorilor, întinderea procesului, instrucția înaintea tribunalului și a curții, instrucția preparatorie, probatorie, instrucția înaintea judecătorului de pace și a conciliatorului, procedurile instructorii, suspendarea, întreruperea, încetarea procesului, sentința, procesul în lipsă, condamnarea prin decret, procedurile de cauție, căile de atac, apel, recurs, opoziție, arbitrajul, sentința streină. Partea II se ocupă cu execuția silită. Acest proiect nu conține nici o procedură specială.

Codul de Procedură Civilă din Ardeal din 1911

Acest cod începe împărțirea materiei cu *instanțele judecătorești*, în care intră atribuțiunile, concursul judecătorec, competența, organizarea interioară, recuzarea. Urmează apoi titlul privitor la *situația părților*, în care intră capacitatea de a sta în judecată, coîmprecinații, participarea terților la proces, mandatarii și avocații, dreptul de paupertate, cauțiunea.

În titlul III se cuprinde *procedura înaintea primei instanțe*, în care intră petitiunea și alte scripte, citațiunea, înmânarea, constituirea procesului, pregătirea desbaterii fondului, procedura preparatorie în cauze de socoteli, probele, hotărârile judecătorești, cheltuelile de proces, omisiunea, justificarea și opoziția, întreruperea și suspendarea procedurii.

Titlul IV conține *căile de reformare*, în care intră apelul, reviziunea recursul.

Titlul V se ocupă cu *revizuirea*, titlul VI cu *procesele posesorii sumare*, titlul VII cu *judecarea cauzelor miniere*, titlul VIII cu *mandatul de plată*, titlul IX cu *mandatul de plată cambial*, titlul X cu *desființarea raportului de închiriere*, titlul XI cu *procedura în cauzele matrimoniale*, titlul XII cu *procesele de contestarea legitimității copiilor*, titlul XIII cu *prelungirea minorității*, *curatela*, *atacarea încetării exercițiului puterii părintești*, titlul XIV cu *constatarea morții prezumate*, titlul XV cu *procedura anulării înscrisu-*

rilor, titlul XVI cu *jurisdicția comunală*, titlul XVII cu *arbitrajul*, titlul XVIII cu *dispozițiile tranzitorii*.

Codul de Procedură Civilă austriac aplicabil în Bucovina dela 1 August 1895

Acest cod în partea I-a se ocupă de o serie de *dispoziții generale*. În aceste dispoziții intră *situația părților* privind capacitatea de a sta în judecată, pluralitatea părților și intervenția principală, participarea terților la proces, împuternicirii, cheltuelile de judecată, darea de garanție, dreptul de paupertate. Urmează apoi *procedura* cuprinzând cererea și concluziile scrise, înmânările, termenele și înfățișurile, consecințele lipsei și repunerea în starea primitivă, suspendarea și închiderea procedurii. O secție specială este rezervată desbaterii orale, care conține publicitatea, pledoaria părților și conducerea procesului, poliția ședinței, împăcarea, procesele verbale, actele, pedepsele, repausul duminical și vacanțele. *Partea II-a se ocupă cu procedura înaintea tribunalelor de primă instanță*, care începe cu procedura până la ședință, în care intră acțiunea și răspunsul la acțiune, procedura preparatorie și desbaterea, materia probelor, urmând sentința și încheierea. *Partea III-a se ocupă cu procedura înaintea judecătoriei de ocol*. Partea IV-a tratează despre *căile de atac*: apelul, revizuirea, recursul. Partea V-a se ocupă de *acțiunea în anulare și reluare*. Partea VI-a tratează *procedurile speciale*: mandatul, procedura în litigiile cambiale, în litigiile de contracte de locațiune, arbitrajul, procedura în litigiile pentru violări de drept comise de funcționarii judecătorești, procedura avertismentului de plată, procedura în afacerile matrimoniale. Codul de procedură civilă austriac aplicabil în Bucovina are și o lege asupra *normei de jurisdicție* cu legea sa introductivă, relativă la *exercițiul jurisdicției și competența tribunalelor ordinare* în afacerile civile, precum și la jurisdicția în afacerile nelitigioase — procedura grațioasă.

Procedura civilă din Ardeal și Bucovina se caracterizează prin ideea de publicitate, oralitate, concentrare și nemijlocire în proces. Înțelesul acestor noțiuni l'am schițat mai sus, expunând conținutul proiectului italian de procedură civilă redactat sub îngrijirea d-lui Chiovenda.

Codul rus de Procedură Civilă din 1864

Acest cod, care a fost aplicat în Basarabia până la 1928, începe prin mai multe *dispoziții de ordin general*, urmând apoi împărțirea materiei în ordine *ierarhiei instanțelor judecătorești*. În regulile de procedură înaintea *instanțelor judecătorești* de pace intră competența, mandatarii, chemarea în judecată, prezentarea împricinaților și rânduiala cercetării la judecătorul de pace, regimul probelor, asigurarea acțiunilor, chemarea în garanție, hotărârea, procesul verbal al ședinței, executarea hotărârii și actelor, apelul, rânduiala procedurii înaintea congreselor judecătorilor de pace, recuzarea, cheltuelile de judecată. În *procedura înaintea tribunalelor regionale* intră com-

petința, dispozițiunile generale, conflictele de competență, mandatarii, cererea de dare în judecată, valoarea acțiunii, procedura înaintea ascultării afacerii, chemarea înaintea tribunalului, termenul, raporturile tribunalului cu împričinații, alegerea locului de reședință de împričinați, cererea scrisă, executarea afacerii, raportul afacerii de desbaterea verbală a împričinațiilor, acțiunea reconvențională, concluziile procesului, procedura prescurtată, executarea silită în baza actelor, probele, procedurile particulare: cereri, excepții și întâmpinări, asigurarea acțiunilor, aplicarea și scutirea de sechestrul, garanția judecătorească, luarea semnăturii pentru îndatorirea de neplecare, chemarea terței persoane în proces, intervenția, recuzarea, suspendarea, învoirea, anularea cererii judecătorești, hotărârea, execuția provizorie a hotărârii.

Procedura de plângere contra hotărârilor judecătorești generale conține apelul, și anularea hotărârii.

În despărțirea III-a a materiei se vorbește *despre termene*, în despărțirea IV despre cheltuelile de judecată, în despărțirea a V-a despre executarea hotărârilor judecătorești.

Cartea III se ocupă despre excepțiuni la regula generală a procedurii civile în care intră *afacerile autorității statului* ca, antrepriza, furniturile, arendările, uzurparea sau turburarea de posesie, urmează apoi cererea de despăgubire pentru stricăciunile și daunele cauzate prin dispozițiunile persoanelor oficiale, procedura privitoare la afacerile matrimoniale, legitimarea nașterii, procedura împăcării.

Cartea IV-a se ocupă de *procedura conservatorie* în care intră moștenirea și păstrarea ei, împărțea moștenirii, punerea în posesie asupra bunurilor nemișcătoare, răscumpărarea bunurilor părintești, absența, legitimarea copiilor, adopția, depunerea obiectului obligațiunii la tribunal, spre păstrare și vânzarea acestui obiect la licitație publică, anularea mandatului, înscrierea căsătoriilor, înregistrarea societăților.

Actualul Cod de Procedură Civilă din Vechiul Regat

Acest cod împarte materia în ordinea erarhiei instanțelor judecătorești. Cartea întâia se ocupă cu judecătoriile comunale astăzi desființate. Cartea II-a se ocupă cu judecătoriile de ocol înlocuite prin legea judecătoriilor de ocale din 30 Decembrie 1907. Urmează după aceste instituții, tribunalele de județ în a căror reglementare intră competența, cererea, ordonanța prezidențială, citația, atribuțiile ministerului public, ședința și poliția ei, chemarea și judecata pricinilor, excepțiunile, chemarea în garanție, ședința, despăgubirile și cheltuelile de judecată, hotărârile date în lipsă și opoziția, procedura pregătitoare și probatoare, probele, intervenția, suspendarea, perimarea, începerea judecății, conflictele de jurisdicție, strămutarea de proces, recuzarea, revizuirea, răspunderea judecătorilor față de părțile din proces. Cartea III-a se ocupă de curțile de apel, Cartea IV-a de arbitrii, Cartea V-a de execuția silită. Cartea VI-a de procedurile diverse.

Din cele expuse observăm că reglementarea tri-

bunalului de județ nu urmează firul logic potrivit cu mersul procesului: procedura pregătitoare și probatorie cu regimul probelor, intervenția, suspendarea, începerea judecăților, regularea conflictelor de jurisdicție ar fi trebuit să fie puse înaintea sentinței.

Actualul cod de procedură civilă din Vechiul Regat este complectat cu *Legea de accelerare a judecăților din 11 Iulie 1929*, care are de scop de a simplifica și grăbi mersul procesului. Această îmbunătățire a procedurii civile a fost făcută ținându-se seamă de practica judiciară a Vechiului Regat și de unele așezăminte din procedura civilă din Ardeal, Bucovina și Basarabia. O complectare a procedurii civile din Vechiul Regat o fac și *legea de organizare judecătorească și legea de organizare a Inaltei Curți de Casație și Justiție*.

Am expus în linii mari împărțirea materiei a mai multor coduri de procedură civilă pentru a judeca în deplină cunoștință a lucrului proiectul viitorului nostru cod de procedură civilă.

(va urma)

P. VASILESCU

Profesor de Procedură Civilă la Universitatea din Iași

O replică la „Un răspuns“

În jurul chestiunii efectelor ordonanței de neurmărire

În revista *Jurisprudența Generală*, 1932, nr. 40, speța 1260 am adnotat o hotărâre a Trib. Olt. dată în complet de divergență, aprobând soluțiunea adoptată de majoritate și arătând de ce nu poate fi primită opiniunea separată a d-lui judecător D. I. Alexiu (care opinase că Ministerul public și partea civilă pot folosi calea acțiunii directe chiar după ce s'a dat în cauză o ordonanță definitivă de neurmărire).

Am fost întotdeauna de părere că împărțirea dreptății nu poate servi drept ocaziune pentru exerciții de interpretări capricioase și piruetice. De aceea credem că nu este îngăduit a se provoca divergențe, pe chestiuni cari au primit o soluțiune constantă în jurisprudență și cari nu au prilejuit nici un fel de controversă în doctrină.

Nu se pierde timpul justiției și nu se sâcăie justițiabilii cu hazardate și nejustificate tendințe inovatoare.

Am ținut deci, adnotând hotărârea Trib. Olt. să subliniem în primul rând că de o *sulă și mai bine* de ani Casația franceză în mod constant s'a pronunțat în sensul soluțiunei majorității, că la fel s'a pronunțat și Inalta noastră Curte și că această soluțiune are în mod unanim aprobarea doctrinei (am citat într'adins o serie întregă de reputați penaliști francezi).

În fața unei atari situații, un sentiment firesc de modestie și autocritică ar fi determinat pe oricine să nu mai insiste.

D-l judecător D. I. Alexiu a ținut mult să se singularizeze. Pe d-sa nu l'a impresionat nici *constanța* seculară a jurisprudenței, nici *unanimitatea* doctrinei (cu atât mai rău pentru acestea că

nu au fost în stare să găsească ca d-sa soluțiunea cea bună) și în consecință întorcând disprețuitor spatele iluștrilor penaliști citați în adnotațiunea noastră, și-a propus să ne învețe, cel puțin pe noi, puțină carte.

Francezii spun că orice curaj este demn de stimă, afară de unul singur: „le courage de celui qui ne craint ni le ridicule”.

D-l D. I. Alexiu, publică în apărarea soluțiunei bune pe care a descoperit-o (ce fericire că s'a descoperit măcar după o sută de ani; mai bine mai târziu decât nici odată!) un articol în revista „Justiția Olteniei”, 1933, nr. 1—7 sub titlul: „Un răspuns la greșita interpretare de texte a d-lui V. Dongoroz... etc.”, în care răspuns combătând argumentele noastre (recte ale întregii doctrine) le califică la tot pasul de: „inadmisibile, imposibile, stranii, penibile, totalmente nejuridice, grave greșeli, etc.”. Cu alte cuvinte, suntem și ignoranți și lipsiți de bun simț.

Elegant, sobru și academic! Nici că se putea altfel! Vom zice și noi: „imposibilă, stranie și penibilă atitudine”.

Să ai în contra opiniunei tale întreaga doctrină și jurisprudență și totuși să-ți proclami ca juste propriile-ți argumente, calificând cu expresii tari pe acelea ale tezei contrarii, aceasta înseamnă... (nu mai reproducem dictonul francez de mai sus).

Să examinăm cari sunt hotărâtoarele argumente ale d-lui D. I. Alexiu, pentru a se vedea de partea cui este ignoranța și încumetarea. 1) Articolul 137 procedura penală, invocat de noi, nu are nici o importanță în soluționarea chestiunei, spune d-l Alexiu. Articolul 137 prevede căile de atac, ori noi — așa a înțeles d-sa (fiecare înțelege ce poate!) — confundând efectele cu căile de atac, vrem dintr'un text care prevede căile de atac, să deducem efectele. Ba ceva mai mult, din unul și același text ne încumetăm să scoatem efecte diferite.

Noi am spus că în cod. de pr. pen. nu se indică *in terminis* efectele ordonanțelor definitive, dar prin linia art. 137 ele pot fi deduse (așa cum le-a dedus toată doctrina), mai ales că însăși legea prin art. 130 ne indică această linie. Într'adevăr, art. 137 prevede pentru partea civilă calea de atac a opoziției contra ordonanțelor de *neurmărire* și o refuză inculpatului contra celor de *urmărire*.

Așa dar, prin linia căilor de atac se profilează efectele ordonanțelor. *Neurmărirea* rămâne *neurmărire* și acțiunea publică rămâne sistată, cât timp nu se obține pe calea legală oferită de art. 137 reformarea ei; căci în vederea unei eventuale reformări și pentru a face posibilă această eventualitate, s'a creiat calea de atac. Dacă legea ar fi înțeles să lase curs liber acțiunei directe, chiar după ce a intervenit o ordonanță de *neurmărire*, nu ar fi mai conferit o cale de atac *inutilă*, așa după cum nu a conferit-o nici inculpatului, în caz de ordonanță de *trimitere*, tocmai fiindcă pricina merge la fond. Căci, ce motiv ar fi îndreptățit pe legiuitor, dacă ordonanțele de *urmărire* și *neurmărire* ar fi avut același efect, să le trateze deosebit sub raportul căilor de atac? Nici unul.

Așa dar, legiuitorul în art. 137 în mod *expres* a diferențiat beneficiul căilor de atac și deci im-

plicit a confirmat efectele deosebite ale celor două ordonanțe. De aceea art. 130 trimite la art. 137 (dar despre aceasta vom vorbi mai jos). Art. 137 este deci hotărâtor.

2) D-l D. I. Alexiu, pretinde că chestiunea se rezolvă cu ajutorul principiilor generale și pentru a dovedi ceia ce afirmă și-a făurit niște principii generale *proprii*. D-sa susține că instrucțiunea prealabilă este o „*luptă*” (sic?!) și noi sărmanii care știam că instrucțiunea prealabilă este scrisă, secretă și necontradictorie! Noroc de d-l Alexiu, căci altfel rămâneam într'o ignoranță de neiertat!

Această *luptă* — spune tot d-sa, căci până acum nimeni n'a avut ingeniozitatea de a descoperi atari principii generale — are de scop obținerea unui *aviz* (interesant nu!); de aceea partea civilă în goana — pardon în *luptă* — pentru acest *aviz*, poate merge până la Casație atacând ordonanța de *neurmărire* și chiar dacă nu reușește s'o reformeze, nu-i nici o pagubă, o *ia da capo*, pe cale de acțiune directă (extraordinar de logic și înțelept! nu-i așa?). Numai că legiuitorul a fost mai puțin genial și inspirat și el a socotit că nu se străbate o filieră întreagă de instanțe fără nici un rost și fără nici o consecință. Legiuitorul nu s'a gândit la faimoasele *avize*, căci dacă ar fi fost așa, ar fi lăsat pe partea civilă să meargă la instanțele de fond numai cu avizul de *neurmărire* al judeului instructor, așa cum îl lasă și pe inculpat să meargă tot numai cu avizul de *urmărire*, obținut de la jud. instructor. Sau dacă legea ar fi crezut că acest *aviz* se poate obține și de la instanțele mai înalte, apoi atunci ar fi dat și inculpatului posibilitatea ca pe cale de opoziție să *lupte* și el pentru schimbarea *avizului*, așa cum *luptă* partea civilă. De ce pentru unul mămă și pentru altul ciumă? E de prisos să mai insistăm! Legea a creiat în art. 137 dreptul de opoziție pentru ministerul public și partea civilă tocmai din cauză că ordonanța de *neurmărire* are de efect oă: pricina se sistează și nu mai poate ajunge la instanțele de fond. Pentru a înlătura acest efect s'a acordat calea de atac; iar dacă calea de atac nu a fost folosită sau nu a reușit, efectul rămâne *întreg și definitiv*. Din contra, fiindcă ordonanța de *trimitere* — după cum chiar numele său o spune — și după cum o indică art. 130, 131 și 133 — devoluiază pricina la instanțele de fond, legea a găsit că nu mai pot avea rost căile de atac și de aceea a refuzat inculpatului calea opoziției.

Deci, nici pomeneală de *avize*, de *luptă* și alte *trouvaille-uri* de această speță. Principiul legii a fost logic și sănătos: A dat cale de atac acolo unde cursul justiției este oprit, și a refuzat-o acolo unde acest curs își merge drumul. Excepție n'a făcut decât pentru serioase și explicabile rațiuni (chestiuni de competență, libertate și uneori de calificare) și pentru ministerul public.

3) D-l D. I. Alexiu se miră cum de nu ne dăm seama că între ordonanțele de *urmărire* și cele de *neurmărire*, există un perfect *paralelism* și că legea nicăeri nu a rupt acest *paralelism*, adăugând că invocarea art. 375, 407 și altele vine în defavoarea noastră, fiindcă dovedește că acolo unde legea a voit să rupă *paralelismul* a spus-o expres.

ceia ce nu este cazul în materie de ordonanțe definitive.

Ba este, și încă cu vârf și îndesat! Legea a rupt expres — și nici că se poate mai expres — paralelismul în chiar art. 137, dând cale de atac față de o ordonanță și refuzând-o față de alta. Simplu că bună ziua! Dacă am invocat art. 375, 407 și celelalte, a fost pentru a evidenția că ceia ce s'a făcut în art. 137 nu este ceva izolat și că descori legiuitorul a rupt paralelismul de tratament juridic.

În definitiv, de prisos mai discutăm, noi am căutat în adnotațiunea noastră să fim destul de expliciti — mai mult, n'am crezut că e nevoie!

4) D-l D. I. Alexiu, găsește că este o gravă greșală a căuta soluțiunea problemei în art. 138. Dar ce am spus noi și ce a înțeles d-sa?!

Noi am arătat că art. 138 subliniază implicit că nu se mai poate merge la fond, atunci când s'a respins opozițiunea contra ordonanței de neurmărire: căci ar fi fost absurd ca legea să supună la daune interese pe o parte care nici n'a început măcar să-și valorifice pretențiile, având deschisă larg în fața ei calea acțiunii directe. Daunele nu se pot justifica decât admitând că s'a oprit cursul justiției. Că s'ar putea ulterior, redeschizându-se instrucția conform art. 241, situațiunea să se inverseze și să fie condamnat la daune inculpatul, desigur că e foarte posibil, că doar acesta este rostul art. 241; dar până la o atare eventualitate legea prin art. 138 a aplicat o sancțiune, care altfel ar fi fost absurdă.

E inutil să mai insistăm. În materie de hrană spirituală e la fel ca în materie de hrană alimentară, e plăcut să dai de mâncare, e desagreabil să mesteci pentru altul.

5) D-l D. I. Alexiu trece apoi la art. 241 și — după o metodă proprie — face o distincțiune pe care textul nu o face (inovație pe toată linia!). D-sa spune că textul vorbind de *Camera de acuzare* (care singură poate trimite în judecată în materie criminală) înseamnă că ceia ce a voit legiuitorul, a fost că *instanța de instrucție* să nu mai poată relua pricina decât în caz de probe noi și deci extinzând textul prin analogie în materie corecțională el nu poate fi aplicat decât *judelei de instrucție*, nu și Ministerului public sau părții civile.

Strașnic raționament!

Cum era să se ocupe art. 241 și de Ministerul public sau de partea civilă, când acest text se referă la crimă pentru care numai Camera de acuzare poate dispune trimiterea în judecată? Și dacă textul nu putea vorbi decât de camera de acuzare, cum e posibil a deduce din el voința legiuitorului de a exclude dela regula înscrisă în art. 241 pe ministerul public și pe partea civilă?!

Dar dragă Doamne, suntem în materie de drept penal formal, unde suplimentul analogic se face pentru a împrumuta o regulă de drept, iar nu pentru a schimba *sic et simpliciter* cuvintele. Ceia ce interesează în art. 241 este regula că o instrucție închisă prin neurmărire nu se poate relua de cât pentru probe noi. Cui se aplică regula?

Acțiunii penale sau organelor ce pot urmări? E suficient ca să pui întrebarea pentru a avea

răspunsul? *Acțiunii*. Legea a voit ca o acțiune pentru care s'a decis neurmărire, să nu mai poată fi reluată decât în anumite condițiuni. Nu e vorba aci de a feri pe instanțele de instrucție de eventualitatea unor reveniri nejustificate, ci de a pune pe deoparte la adăpost pe cel față de care s'a pronunțat neurmărire contra unor temerare reinvinuiri și de a asigura pe de altă parte o posibilitate de revenire în caz de probe noi.

Deci, *secundum subjectam materiam* art. 241, prin regula care stă înscrisă în el, este aplicabil acțiunii în raport cu toți titularii dreptului de a o promova. Orice limitare este fantezistă, fiindcă o repudiază și textul și normele elementare de interpretare specifice dreptului penal formal.

Jus et obligatio. Dreptul de a scrie îl are oricine, dar el implică și o imperativă obligațiune! *Intelligenti pauca!*

6) D-l D. I. Alexiu hotărăște că rolul instrucțiunii nu este de a tria învinuirile, fiindcă învinuirile nedrepte se fac pe cale de acțiune directă și deci acest rol nici nu poate să nască.

Dacă ar scrie un profan, mai calea valea, dar un judecător, care știe că zilnic se dau zeci și sute de ordonanțe de neurmărire, să afirme că nu există învinuiri netemeinice la instrucție, e cam bizar? Norocire că legiuitorul a fost mai în contact cu realitățile și a prevăzut expres ipoteza în art. 129 și 224 pr. pen. Deci să nu mai discutăm inutil.

7) În fine, d-l D. I. Alexiu, întoarce în potriiva noastră observațiunea pe care o făceam că tendința este a se suprima în viitoarele legiuiri acțiunea directă, conchizând d-sa că numai atunci ordonanțele de neurmărire vor sista acțiunea publică.

Simplă răstălmăcire. Noi spuneam că tocmai din cauză că instrucția prealabilă s'a dovedit că constituie o cheazășie și fiindcă prin ordonanța de neurmărire cel învinuit pe nedrept este cruțat de a mai defila înaintea instanțelor de fond, tendința este ca toate învinuirile să fie supuse instrucțiunii prealabile.

Deci iarăși inutilă discuțiune.

8) Și acum două *perle juridice*, pentru discrețiunea frunților.

a) D-l D. I. Alexiu susține că dreptul ministerului public și al părții civile de a face acțiunea directă, chiar după ce s'a dat ordonanța de neurmărire, este expres prevăzut de art. 130 pr. pen. care în alin. 2 prescrie: „Dispozițiunile acestui articol și ale articolului precedent nu vor putea aduce nici o vătămare drepturilor părții civile sau părții publice, *precum mai jos, se va explica*”.

Ori spune d-l Alexiu expresiunea „*precum mai jos se va explica*” se rapoartă nu numai la art. 137, ci și la art. 139 și 178, fiindcă prin *mai jos*, s'a înțeles tot ce este mai jos cu privire la drepturile părții civile și ale ministerului public, deci și la dreptul de acțiune directă din art. 178. Pe struna obișnuită, d-sa ne reproșează că trunchiem și nesocotim legea limitând dispoziția din art. 130.

N-o limităm noi! O limitează știința dreptului.

Este elementar în tehnica legislației formale, că expresiunile: „*mai jos*” sau „*mai sus*” nu se întrebuintează în redactarea textelor de cât pentru a face o referință la o dispozițiune cuprinsă în ace-

laș capitol sau secțiune. Nici odată nu se folosesc aceste expresiuni pentru referințele cari privesc dispozițiunii din alte despărțăminte.

Legiuitorul francez dela 1808 (deci acum o sută și 25 de ani) cunoștea această regulă și în toată opera sa (codul de instr. crim.) nu a folosit expresiunile „*ci-dessus*” și „*ci-après*” decât conform a acestei regule.

Legiuitorul nostru traducând textele a respectat acciaș regulă, dovadă art. 49, 61 alin. 2, 83, 93 alin. 1, 97 al. 3, 140, 148, 184, 297, 347 al. ult., 360 alin. 3, 367, 404, 452, 462, 475 alin. 3, 526 și 536 c. pr. pen.

Când legiuitorul francez (și deci și legiuitorul nostru) a voit să se refere la dispozițiunii din alte despărțăminte, a indicat fie despărțământul (art. 27, 44-5, 47, 56, 135, 239, 304 etc. c. pr. pen. rom.), fie textele respective (art. 86, 106, 113, 120, 127, 134, 178, 212, 224, etc. etc.).

O singură dată și desigur este o inadvertență, legiuitorul nostru a folosit greșit expresiunea „*mai jos*” în art. 174 care nu se găsește în textul francez corespunzător (art. 177 c. d'instr. crim.). Deci greșala e a legiuitorului nostru, însă este scuzaabilă fiindcă referința se face la materia recursului, care are un despărțământ *bine precizat*.

Așa dar, cuvintele din art. 130 român „*precum mai jos se va explica*” traduc cuvintele din art. 129 francez: „*qu'il sera expliqué ci-après*” și cum legiuitorul francez a întrebuințat — fără greșală — formula „*ci-après*”, numai pentru a se referi la dispozițiunii din acelaș capitol, înseamnă că referința din art. 130 român se raportă la art. 137 și numai la acest text, așa după cum referința din art. 129 francez se raportă la art. 135 francez și numai la acesta.

Dacă legiuitorul francez și deci și cel român ar fi voit să se rapoarte la art. 178, nu ar fi folosit în mod ignorant expresia „*mai jos*”, ci ar fi procedat așa cum a procedat în toată cazurile similare, de trimitere la un alt despărțământ, indicând textul.

Iar dacă ar fi voit să mențină drepturile părții civile și ale procurorului în sensul concepțiunilor d-lui Alexiu, nu numai că ar fi folosit modul propriu de a se exprima corect, dar ar fi repetat acelaș lucru și sub art. 224 pr. pen. Căci dacă pentru *ordonanța* de neurmărire d-l Alexiu invoacă — în felul d-lui — art. 130, ce se face însă cu *deciziunea* de neurmărire?

Iată cum întreg eșafodajul d-lui D. I. Alexiu, se înalță pe ignorarea unor chestiuni, pe care un doctor în drept nu le poate ignora.

b) D-l D. I. Alexiu ne mai reproșează că limităm dispozițiunea din art. 130 fără să ținem seamă că legea însăși (*risum teneatis*) prin paranteza dela art. 130 trimite la art. 139 și urm.

Și tipografii de cărți juridice știu că parantezele nu aparțin legerii și legiuitorului. Ele sunt simple trimiteri făcute — mai mult sau mai puțin corect — de cei cari publică legile comentându-le sau adnotându-le, trimiteri menite să faciliteze coordonarea materiilor. (În cazul art. 130 trimiterea *editorială* la art. 139 și urm. privește alin. 1, adică indică ce urmează în caz de trimitere în judecată pentru contravenții, așa după cum sub art. 131 se trimite la art. 178).

A scoate din aceste trimiteri un element de interpretare, este deja o grosolană eroare, a susține însă că trimiterile din paranteză fac corp cu legea, înseamnă ceva mai mult.

Oricine va putea spune acum de partea cui a fost *ignoranta* și *încumetarea*!

Cineva spunea că: „*pentru ignoranța trușă și agresivă nu trebuie să existe menajamente*”.

Față cu *perlele juridice* de mai sus, recunoaștem și noi că ne găsim într-o situațiune penibilă... aceia de a avea aparența că polemizăm cu cine nu trebuie. De aceia punem punct!

VINTILA DONGOROZ

REGLEMENTAREA DATORIILOR

aplicată GARANȚILOR PERSONALE ȘI REALE

(Urmare *)

III — GARANȚILE REALE

Urmează să examinăm, dacă garanțiile reale: *hypoteca* convențională, *antichreza* și *gajul*, constituite de terțe persoane, beneficiază sau nu de *moratoriu* și în cazul afirmativ dacă li se aplică, ca și garanțiilor personale, atât regulile privitoare la datorii în general, cât și regulile speciale privitoare la garanții, sau numai cele din urmă.

Despre garanțiile reale constituite de însuși debitorul și privilegiile imobiliare, care sunt în sarcina debitorului și eventual în sarcina deținătorului bunului grevat, chestiunea de a ști dacă ele beneficiază sau nu de *moratoriu* și în ce condițiuni, formează obiectul capitolului în care ne-am ocupat despre debitori și al capitolului în care ne vom ocupa despre terții deținători.

Cât despre *hypotecile* legale, în principiu, ele urmează aceleași reguli ca și privilegiile imobiliare, dar nu sunt interesante din punctul de vedere al regimului special de reglementare a datoriilor, deoarece prin ele se garantează datorii de natura celor care sunt exceptate prin art. 12 al legeri dela aplicarea regimului ei.

Să examinăm dacă constituitorul unei garanții reale pentru plata unei datorii contractate între terțe persoane, are sau nu putința de a invoca *moratoriul* și în cazul afirmativ în care anume condițiuni.

Presupunem, că persoana constituitorului garanției reale, alta decât debitorul, este *agricultor* sau *proprietar* în condițiile legii.

Prin constituirea garanției reale de către o terță persoană se naste raportul juridic real între creditor și bunul afectat în garanție, „*jus in re*” — și raportul juridic între acel bun și datoria pentru a cărei plată este afectat — „*debitum cum re junctum*”, — fără să se nască un raport juridic de creanță între constituitorul garanției și creditor, nici vreun raport juridic între acelaș constituitor al garanției și datoria garantată.

Obligațiile pe cari constituitorul garanției le are față de creditorul garantat, anume obligația de a lăsa la dispoziția acestuia bunul dat în garanție în vederea executării silite a creanței și de a suporta efectele acestei executări, sunt obligațiuni

*) Vezi No. 28 din 27 August 1933.

propter rem, care isvorăsc din dreptul real de garanție ca efecte ale acestui drept, nu dintr'un raport juridic de creanță, așa încât ele nu pot da constituitorului garanției calitatea de debitor al datoriei garantate.

Este adevărat, că constituitorul garanției reale are facultatea de a plăti el creditorului datoria garantată, pentru ca desinteresându-l să-și poată degreva bunul afectat în garanție; dar această facultate nu constituie o obligație de debitor.

Față de creditorul garantat și în privința datoriei garantate, constituitorul garanției este obligat să suporte consecințele dreptului real de garanție, nu în calitate de garant sau de debitor, ci în calitate de proprietar sau deținător al bunului asupra căruia poartă garanția.

Am reamintit, în mod sumar, toate aceste principii de drept comun din materia garanțiilor reale, pentru că din ele rezultă, fără putință de controversă, că persoana care constituie o garanție reală pentru datoria unui terț debitor, un are calitatea de debitor. Constituitorul unei asemenea garanții, potrivit aceluiași principii de drept comun, nu poate fi considerat, în sensul juridic al cuvântului, nici ca garant, fiindcă în convenția de garanție pe care o încheie cu creditorul, el nu se constituie și nu se poartă garant, ci dă numai bunul său în garanție. Garantul este un obligat personal pe baza unui raport de obligație, care se naște între el și creditor, ceea ce se întâmplă în constituirea garanțiilor personale, dar nu se întâmplă în constituirea garanțiilor reale.

Concluzia la care ne duce examenul de mai sus este că, constituitorul unei garanții reale, care nu este însuși debitorul, chiar dacă ar avea calitatea de agricultor sau proprietar în condițiile legii, nu poate invoca în condițiile generale ale legii beneficiul moratorului, pentru garanția dată de el, neavând prima calitate cerută de lege, anume calitatea de debitor, fie principal, fie accesoriu.

Dacă am admite o concluzie contrară, ar trebui să conchidem, că o creanță poate fi modificată în quantumul, condițiile și modalitățile ei, din cauza unor condițiuni juridice speciale, în care s'ar afla o persoană streină de creanță, cum este constituitorul garanției reale, ceea ce ar fi contrar regulilor de drept comun și ceea ce nu rezultă nici din dispozițiile legii speciale.

Concluzia la care am ajuns mai sus nu este, însă, de natură să refuze constituitorului garanției reale beneficiul moratorului în toate împrejurările.

Garanția reală nu este un act juridic complet deosebit de datoria garantată. Constituirea dreptului real de garanție implică prin el însuși garantarea datoriei. Intre garanție și datoria garantată există o strânsă interdependență, fiindcă garanția își are cauza în existența datoriei, existența garanției este condiționată de existența datoriei. Stingerea datoriei are ca efect stingerea de plin drept și a garanției. Garanția reală este neapărat un accesoriu al datoriei pe care o garantează și din acest punct de vedere, ca și garanția personală, primește aplicarea regulii *accessorium sequitur principale*.

Așa fiind, dacă fie prin convenție, fie prin lege, se modifică raportul de creanță dintre debitor și creditor în ce privește quantumul, condițiile sau

modalitățile, aceste modificări, în cazul în care sunt în favoarea debitorului, se resfrâng și asupra garanției reale.

Creditorul, neavând dreptul să urmărească pe debitor decât pentru sumele datorate și numai la termenele și în modul în care acesta este obligat să plătească, el nu poate urmări nici bunul dat în garanție, decât pentru aceleași sume, la același termen și în același mod. Cu alte cuvinte, constituitorul garanției reale nu poate fi ținut să suporte urmărirea bunului dat de el în garanție pentru o sumă mai mare și în condițiuni mai rele, decât cele la care este obligat debitorul.

Legea pentru reglementarea datoriilor nu ignorează și nici nu face excepție de la acest principiu, fiindcă după cum am arătat la locul în care ne-am ocupat de garanțiile personale, ea dispune în art. 24, că în cazul în care datoria garantată intră sub regimul moratorului, acest regim se întinde și asupra garanțiilor datoriei.

Față de termenii generali în care se exprimă art. 24, dispunând privitor la *garanțiile date în orice mod*, nu avem nici un motiv, să ne îndoim, că el se referă la garanțiile de orice fel, adică nu numai la garanțiile personale, dar și la garanțiile reale.

Garanțiile reale beneficiază, așa dar, ca și garanțiile personale pe baza art. 24 din lege, de moratoriul datoriei garantate.

În ce privește modalitățile procedurale, prin care constituitorul garanției reale poate, să atragă asupra garanției sale efectele moratorului datoriei garantate, ele sunt deosebite, ca și pentru garanțiile personale, după cum datoria garantată beneficiază de moratoriul instituit prin art. 1, 2, 4 și 6 sau de moratoriul instituit prin art. 5 din lege.

Moratoriul instituit prin art. 1, 2, 4 și 6 fiind acordat de plin drept, atât pentru datoriile debitorului, care îndeplinește condițiile din textele respective, cât și în folosul garanției reale pe baza art. 24 din lege, constituitorul garanției reale poate să-l invoce chiar el în contra creditorului, care ar urmări bunul său dat în garanție, independent de orice cerere sau intervenție a debitorului, stabilind că debitorul este în condițiile legale, care îl îndreptătesc la moratoriu, după cum poate să intervie și în instanța în care s'ar discuta moratoriul debitorului față cu creditorul.

Cât despre moratoriul acordat proprietarilor urbani prin art. 5 din lege, el nu produce efecte de plin drept, după cum am arătat și la garanțiile personale, ci poate fi încuviințat pe baza cererii debitorului, care dovedește îndeplinirea condițiilor legale.

Prin consecință, garanția reală, pe baza art. 24 din lege, nu va beneficia de moratoriul debitorului din art. 5 din lege, decât în cazul în care debitorul va fi cerut și obținut acest moratoriu.

Debitorul nu poate cere acest moratoriu, potrivit art. 5 din lege, decât dacă creditorul își îndreaptă urmărirea asupra imobilului său de locuință. Dar creditorul, având plata datoriei asigurată cu o garanție reală specială, dată de o terță persoană, care spre deosebire de garanția personală nu profită de beneficiul de discuție decât în cazurile excepționale și rare prevăzute de art. 1794 c. com., în loc de a urmări pe debitor pentru a-l provoca să ceară moratoriu, care va beneficia și garanției reale, el

va preferi totdeauna, să urmărească garanția reală. Din această cauză, deși, în principiu garanția reală dată pentru o datorie care intră în prevederile art. 5 din lege, beneficiază conform art. 24 de moratoriul încuviințat debitorului, în practică, această regulă nu-și va găsi aplicarea decât în mod excepțional și anume numai în cazul în care constituitorul garanției va fi în situația juridică și de fapt, de a putea obliga pe creditor, conform art. 1794 c. com., să urmărească mai întâi imobilul de locuință al debitorului, care ar fi și el ipotecat pentru aceeași datorie.

În tendința de a se da o cât mai largă aplicare regimului de favoare al reglementării datoriilor, s'ar putea susține, că și constituitorii de garanții reale ca și garanții personal, ar fi îndreptățiți la moratoriu, dacă constituitorul garanției ar îndeplini condițiile legale.

În această teză scopul art. 24 este de a întinde beneficiile moratoriului datoriei și asupra garanției, numai pentru cazurile în cari constituitorii acestor garanții nu ar fi ei personal îndreptățiți la moratoriu.

Acest scop al art. 24 nu-l contestăm și din potrivă l'am afirmat la locul în care ne-am ocupat de garanțiile personale; dar, pentru ca această teză să fie valabilă și în privința constituțiilor de garanții reale, ea trebuie să recunoască acestora calitatea de debitor, fiindcă numai în această calitate aceștia ar putea fi îndreptățiți la moratoriu în condițiile generale ale legii și în afară de dispozițiile speciale ale art. 24.

Pentru a se ajunge la concluzia, că constituitorii de garanții reale pot fi considerați ca debitori în înțelesul legii de reglementare a datoriilor, s'ar putea invoca scopul acestei legi, care fiind de a reda producției bunurile grevate de datorii și de a readuce la viața economică pe deținătorii acestor bunuri, ar putea justifica interpretarea termenilor pe care ea îi întrebuințează, nu după înțelesul lor pur juridic, ci după înțelesul pe care acești termeni îl pot avea mai potrivit cu scopul urmărit.

Dând legii o asemenea interpretare, ar trebui să considerăm ca debitori nu numai pe persoanele legate de creditor prin raporturi juridice de creanță, ci pe oricare persoană, care pentru a scăpa bunurile lor de la urmărirea creditorilor, ar trebui să plătească datoriile care grevează acele bunuri, indiferent de cine ar fi fost contractate acele datorii. Constituitorul unei garanții reale pentru plata datoriei contractate de o terță persoană, într'o asemenea interpretare a legii, ar trebui considerat printre debitori.

Nu putem presupune, că termenii întrebuințați în redactarea acestei legi pot avea un alt înțeles decât cel obișnuit în tehnica juridică. Dacă legea dispune în privința debitorilor, nu putem extinde noțiunea de debitor peste sfera sa juridică, fără să forțăm până la violarea textului ei.

Ori cât am fi sub influența regimului de legi excepționale și sub influența tendințelor de distrugere a vechilor instituțiuni juridice, nu putem să ne depărtăm de dreptul comun în așa măsură, încât să nesocotim și înțelesul termenilor juridici a căror noțiune și sferă de aplicare sunt fixate

printr'o inveterată întrebuințare doctrinală și jurisprudențială.

De altfel, acceptând termenul „debitor” în interpretarea acestei legi, potrivit înțelesului său tehnic juridic obișnuit, nu este contrazis nici scopul ei.

În adevăr, instituind regimul său special de reglementare a datoriilor, această lege nu a dispus în privința bunurilor grevate de datorii, ci în privința persoanei debitorilor agricoli sau proprietari și în privința datoriilor acestora.

Texteele legii sunt destul de clare pentru a evidenția această intențiune a legiuitorului, care este cu atât mai mult verificată, dacă ținem seama că prin dispozițiunile ei a abandonat sistemul contrar, pe care îl adoptase în mod pregătit și transitoriu în legea de suspendare a executărilor silite din 23 Decembrie 1932, în care dispunea în privința bunurilor urmărite, iar nu în privința persoanelor debitorilor urmăriți.

Cât despre elementele de natură economică, care stau la baza acestei legi, nu pot nici ele să justifice acceptarea constituitorului de garanții reale în calitatea de debitor.

Legea are, în adevăr, ca scop, să ușureze situația debitorilor agricoli sau proprietari, cari sunt încă în posesia bunurilor lor, pe de o parte fiindcă presupune că datoriile lor s'au născut în vederea producției, sau din cauza crizei producției, și pe de altă parte, fiindcă urmărește să readucă pe acești debitori agricoli sau proprietari la o viață economică activă.

Persoana, care a acceptat asupra bunurilor sale o sarcină reală pentru a garanta o datorie contractată de o terță persoană, nu poate fi considerată printre acei debitori, pe care legea i-a avut în vedere, deoarece această persoană nu s'a împrumutat personal și deci nu se poate presupune, că s'a îndatorat în vederea producției sau din cauza crizei de producție.

Prin acordarea moratorului pentru datoria garantată, scopul legii este atins, iar prin extinderea acestui moratoriu și asupra garanției date pentru acea datorie, se asigură constituitorului garanției, o situație juridică și economică, care să nu fie mai rea decât a debitorului pentru care a garantat.

IV. — TERȚII DEȚINĂTORI

Terța persoană, care dobândește sau deține în orice mod bunul grevat cu o garanție reală, succedează constituitorului garanției reale, fără să poată fi considerată în privința acelei garanții, ca debitor sau ca garant.

Terțul deținător, care a dobândit numai de fapt bunul grevat, fără să-i fi fost transmis în mod valabil printr'unul din modurile de transferare a proprietății, nu a putut dobândi împreună cu sarcina reală și calitatea de debitor sau garant, fiindcă între el și debitor sau constituitorul garanției nu a intervenit nici un act juridic, care să-i fi putut transfera o asemenea calitate.

Terțul deținător, care a dobândit bunul grevat printr'unul din modurile de transferare a proprietății, nu a dobândit nici el calitatea de debitor sau garant, fie că proprietatea i-ar fi fost transferată de însuși debitorul, care a constituit și garanția

reală, fie că ea i-ar fi fost transferată de un constituitor al garanției altul decât debitorul, fiindcă, în primul caz, debitorul transferându-i proprietatea bunului grevat de garanția reală, nu i-a transferat și obligațiile de debitor, pe cari nici nu i le-ar fi putut transfera decât printr'o novație de creanță consimțită și de creditor, iar în al doilea caz, constituitorul garanției nu i-a putut transfera decât de asemenea numai proprietatea bunului grevat, fără vreo calitate de debitor sau garant, pe care nici însuși acest constituitor nu o avea și deci nici nu o putea transfera.

Intre terțul deținător și creditorul datoriei garantate cu garanția reală, care grevează asupra bunului celui dintâi, nu există nici un raport juridic. Atât transferarea bunului grevat de către constituitorul garanției, cât și dobândirea și deținerea acestui bun de către terțul deținător, constituiesc pentru creditor *res inter alios*.

Terțul deținător, nu poate fi considerat ca debitor sau garant, nici printr'o analogie cât de largă: însuși natura juridică a garanției reale, exclude posibilitatea de a considera ca atare pe terțul deținător al bunului grevat cu o garanție reală.

Indatorirea pe care o are terțul deținător, de a suporta efectele dreptului real de garanție asupra bunului său, nu isvorăște dintr'o obligație personală, ci din faptul deținerei de către el a acelui bun.

Este adevărat, că din felul în care sunt redactate textele din codul civil privitoare la efectele pe cari garanția reală le produce față de terțul deținător, s'ar părea, că aceste texte recunosc acestui terț deținător calitatea de debitor. Chestiunea a fost, însă, soluțională de mult în sensul contrar.

Potrivit art. 1791 c. c.: „Persoana a treia, care deține imobilul ... rămâne îndatorată... în calitate de detentor... la plată”; potrivit art. 1792 c.c.: „Detentorul este ținut ... sau a plăti capitalul, și interesele, sau a lăsa imobilul...”; potrivit art. 1793 c.c.: „Când detentorul nu îndeplinește una din aceste obligațiuni...”.

Să observăm, mai întâi, că dacă am interpreta aceste texte în sensul, că ele recunosc terților deținători calitatea de debitori sau garanți, ar trebui să admitem, că o creanță se poate nova în privința debitorului prin transferarea proprietății bunului grevat de garanția reală adăogându-i-se un nou debitor sau garant, în persoana terțului deținător, numai prin efectele legii și în afară de orice convenție, ceea ce ar fi absolut contrar și regulilor privitoare la nașterea obligațiilor și celor privitoare la transferarea și deținerea bunurilor.

Să mai observăm, că înseși textele art. 1791 — 1794 c.c. vorbind despre îndatoririle și obligațiile de plată ale deținătorului, nu numai că nu cuprind o dispoziție explicită din care să rezulte, că terțul deținător devine debitor sau garant al creanței, dar stabilind raporturile acestuia cu creditorul, cu creanța, cu bunul grevat, nu uită să-i fixeze calitatea de „detentor” și „terță persoană care deține”. Nu putem admite, că legea a putut considera pe aceeași persoană în raport cu aceeași datorie, cu același creditor și cu același bun dat în garanție și ca debitor și ca terț detentor al bunului, fiindcă aceste două calități se exclud în mod nediscutabil.

În cuprinsul textelor citate sunt termeni întrebuințați în mod impropriu, care prin eroare de redacție, denumesc îndatorire și obligație, simpla facultate, pe care terțul deținător o are, de a plăti el datoria pentru a degreva bunul său de sarcina garanției reale care îl grevează, așa cum explică cu mare abundență de argumente Laurent în vol. XXXI, pag. 208, 209, 212 la No. 237 și 238.

Este de altfel, o imposibilitate absolută ca, deși însuși constituitorul garanției, când acesta este altă persoană decât debitorul, nu este el însuși debitor sau garant, să putem recunoaște o asemenea calitate terțului deținător, care n'a contractat cu creditorul nici chiar în privința constituirii garanției.

Nefiind nici debitor, nici garant personal, terțul deținător al bunului grevat de sarcina unei garanții reale, chiar dacă el ar fi agricultor sau proprietar în condițiile legii și ar fi îndreptățit la moratoriu pentru celelalte datorii ale sale, el nu este îndreptățit într'o asemenea calitate de debitor sau de garant personal la moratoriu pentru garanția reală care grevează bunul pe care îl deține.

Terțul deținător va putea invoca, însă, beneficiul moratoriului pentru garanția care grevează bunul său pe baza art. 24 din lege.

Atât în cazul în care garanția a fost constituită de debitor ca și în cazul în care ea a fost constituită de altă persoană decât debitorul, terțul deținător succedând autorului său în sarcina garanției reale cu care bunul dobândit de el este grevat, se substituie în situația juridică pe care autorul său a avut-o privitor la această sarcină.

Regula *nemo plus juris in alienum transferre potest quam ipse habet* implică și regula inversă după care avantajii unite cu bunul transmis se dobândesc de achizitor împreună cu acel bun.

Terțul deținător dobândind bunul grevat de o garanție reală, s'a substituit autorului său nu numai în sarcina dar și în avantajii, care isvorăsc din această garanție.

Terțul deținător este în drept, așa dar, în calitate de „ayant cause” cu titlul particular al constituitorului garanției, să se prevaleze pentru garanția care grevează bunul său de moratoriul datoriei garantate pe baza art. 24 din lege, nu după cum el personal ar putea sau nu să îndeplinească condițiunile legale pentru a avea vocație la moratoriu, ci numai dacă autorul său, constituitorul garanției, îndeplinește acele condițiuni. Și, fiindcă terțul deținător chiar în cazul în care bunul dobândit de el a fost grevat cu garanția reală de însuși debitorul, nu poate fi „ayant cause” al acestuia decât în ce privește constituirea garanției, care i-a fost transmisă împreună cu bunul grevat, nu și calitatea de debitor, care nu i-a fost și nu i-a putut fi transmisă, el va avea ca „ayant cause” aceeași situație juridică ca și constituitorul garanției reale, care nu este însuși debitorul.

Modul și condițiunile în care terțul deținător se va putea prevala ca „ayant cause” al constituitorului garanției, pentru garanția reală care grevează bunul său, de beneficiile moratoriului, sunt cele pe care le-am arătat în locul în care ne-am ocupat de garanțiile reale constituite de altă persoană decât debitorul, cu următoarele adăogiri.

Terțul deținător, după cum am arătat, nu poate invoca pentru garanția reală care grevează bunul său, decât moratoriul datoriei garantate pe baza art. 24 din lege și acest moratoriu nu-l poate invoca decât în calitate de „ayant cause” al constituitorului garanției.

Așa fiind pentru ca deținătorul să ajungă la acest sfârșit, trebuie ca debitorul să se afle în condițiile cerute de lege, dintre care condițiunea principală este, ca debitorul să fie agricultor sau proprietar în condițiile legii.

În împrejurarea în care debitorul, transferând terțului deținător imobilul grevat de garanția reală, a încetat de a mai fi agricultor sau proprietar în condițiile legii, el a pierdut dreptul la moratoriu și prin consecință nici terțul deținător nu va mai avea puțința să invoce moratoriul debitorului.

În această împrejurare, în care debitorul încetând de a mai fi agricultor sau proprietar în condițiile legii, a pierdut dreptul la moratoriu, este cu neputință să conchidem că terțul deținător ar fi totuși îndreptățit la moratoriu, nu numai fiindcă, după cum am explicat, el nu are personal dreptul la moratoriu, nefiind el însuși un debitor sau garant, dar și fiindcă un asemenea moratoriu acordat terțului deținător în afară de dispozițiile art. 24 din lege și în altă calitate decât de „ayant cause” ar fi contrar însuși scopului legii, care urmărește ușurarea de datorii a proprietarilor și agricultorilor îndatorați din cauza crizei economice, pentru a le da puțința să-și repună în stare productivă bunurile pe care le posedă încă, dar nu înțelege să stimuleze o speculă asupra beneficiilor ei.

Dacă în ce privește pe agricultorii și pe proprietarii rurali și urbani aflați în condițiile art. 1, 2, 4 și 6 din lege, înstreinarea bunului rural duce la consecința de mai sus, adică la pierderea moratoriului, atât pentru datorie cât și pentru garanția respectivă, numai în cazurile în care prin această înstreinare ei s'au deposedat de totalitatea bunurilor cari le dădeau această calitate în condițiile legii, în ce privește pe debitorii proprietari urbani cari sunt îndreptățiți la moratoriu pe baza art. 5 din lege numai în privința datoriei făcute pentru imobile de locuință și numai pentru a apăra acest imobil de locuință în contra urmăririi creditorului. Înstreinarea acestui imobil atrage în toate cazurile și indiscutabil imposibilitatea pentru terțul deținător de a mai invoca moratoriul debitorului pe baza art. 24, fiindcă debitorul încetând de a mai fi în folosința imobilului, a dispărut principala condiție care justifică dreptul acestuia la moratoriu.

VALERIU ARSENESCU

Doctor în drept, Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. UNITE

Audiența dela 15 Iunie 1933

Președenția D lui D. VOLANSCHI Prim-Președinte

Ștefan Florescu cu N. Iorga

Decizia No. 30

Legea controlului averilor. Comisiunea specială de cercetări, instituită pe lângă Inalta Curte în conformitate cu legea controlului averilor. De-

nunț. Ordonanță de clasare. Recurs adresat direct la Inalta Curte. Respingere. Art. 36 legea Curții de casație.

Recursurile în contra ordonanțelor date de comisiunea specială de cercetări, instituită pe lângă Inalta Curte de casație s. I, conform legii pentru controlul averilor, pentru a fi regulat introduse. Trebuie depuse cu cerere formală către președintele comisiunii, spre a se putea îndeplini comunicările și celelalte formalități cerute de art. 36 din legea Inaltei Curți, pentru punerea recursului în stare de judecată.

Deci recursul declarat direct la registratura Inaltei Curți, fiind neregulat introdus se respinge.

Curtea,

Asupra recursului de față, introdus de Ștefan Florescu contra deciziei din 4 Februarie 1933, prin care comisiunea specială de cercetări, instituită pe lângă Inalta Curte în conformitate cu legea pentru controlul averilor, a clasat denunțul pornit de numitul, pe temeiul acestei legi, în contra lui Nicolae Iorga.

Având în vedere că, după cum rezultă din actele cauzei, acest recurs a fost introdus prin cerere adresată d-lui prim președinte al Inaltei Curți, deusă direct la registratura acestei instanțe și astăzi se cere de d-l procuror general respingerea lui ca neregulat introdus.

Considerând că legea pentru controlul averilor acordând prin art. 34 părților interesate, dreptul de recurs contra ordonanțelor de clasare ale Comisiunii speciale de cercetări și dând în competența Inaltei Curți de casație, după normele prevăzute de art. 29, judecata acestor recursuri nu determină însă, prin nici un text de lege, procedura de urmat cu privire la introducerea acestor recursuri și ca atare, în această privință urmează a se aplica principiile generale de procedură fixate în materie de drept comun, care în speță este legea organică a Inaltei Curți.

Că, de altfel, însăși legea pentru controlul averilor face, prin art. 20, aplicațiunea acestui principiu în ce privește recursurile contra deciziunilor Curților de apel, prin care se declară nejustificată averea care a făcut obiectul judecării acelor instanțe, deoarece prevede expres că: aceste recursuri se introduc în condițiunile stabilite de legea organică a Inaltei Curți.

Considerând că legea organică a Inaltei Curți de casație dispune prin art. 32 și 36, în ce privește introducerea cererilor de recurs în casațiune, că ele au a fi depuse la președintele Curții sau Tribunalului, care a pronunțat hotărârea atacată; că, președintele are îndatorirea a dispune să se comunice intimatului copie după cererea de recurs și după motivele de casare ce recurentul este obligat a depune; că, întâmpinarea intimatului se comunică recurentului, tot în urma dispozițiunei luate de președintele instanței de fond, iar dosarul cu cererea de recurs nu se înaintează Inaltei Curți, decât după îndeplinirea tuturor formalităților și împreună cu toate dovezile de comunicare.

Considerând că îndeplinirea acestor formalități

fiind considerată de lege ca esențială pentru validitatea unei cereri în casație și ea neputând fi satisfăcută decât prin introducerea cererii de recurs la președintele instanței de fond, urmează că un recurs declarat direct la Inalta Curte, este neregulat introdus și se anulează.

Considerând că, după cum rezultă din art. 44 regulamentul legii pentru controlul averilor, Comisiunea specială de cercetări de pe lângă Inalta Curte funcționează ca o jurisdicție aparte pe lângă secția I-a a Inaltei Curți, fiind presidată după prevederile art. 26 din lege, de cel mai înalt sau mai vechiu dintre magistrații cari o compun.

Că, astfel fiind, recursurile în contra ordonanțelor date de această Comisiune, deși se adresează primului președinte al Inaltei Curți, ele însă, pentru a fi regulat introduse, trebuiesc depuse cu cerere formală către președintele Comisiunii spre a se putea îndeplini comunicările și celelalte formalități cerute de art. 36 sus citat, pentru punerea recursului în stare de judecată.

Că, întrucât recursul de față a fost declarat direct la registratura Inaltei Curți, el este neregulat introdus și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, ca neregulat introdus, recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 24 Noembrie 1930

Prezidenția d-lui EM. MICLESCU, Președinte

Recurent Ministerul de Instrucție prin d-l avocat T. Dragoș intimatși Paul și Augustin Iacobini prin avocat Mircea St. Ionescu

Deciziunea No. 2285

Apel. Petițiune de apel adresată, prin Tribunal, altei Curți decât cea competentă. Înaintarea apelului de către tribunal la Curtea competentă. Valabilitate. Art. 326 pr. civ.

Când art. 326 pr. civ. prescrie că „apelul se va îndrepta către Curte” presupune negreșit sesizarea Curții competente.

Dacă însă printr-o eroare de condei petițiunea se adresează unei alte Curți decât cea de care depinde tribunalul a cărei hotărâre se atacă, nu este nici un motiv de a lovi de nulitate un asemenea apel, fiindcă scopul legii este ca apelul să fie depus în termen și adus la cunoștința părții adverse, iar judecata să se facă de Curtea competentă.

Asupra recursului introdus de Minist. de Instrucție în contra dec. no. 161 din 1929 dată de Curtea de Apel Constanța;

Având în vedere motivele de casare:

„Greșita aplicare a art. 326 pr. civ., violarea art. 35, 36, 37, din legea accelerării judecăților din 19 Mai 1925, exces de putere.

În contra unei sentințe a Trib. Tulcea, Minist. Instrucției a făcut apel la 20 Iulie 1929; a depus acel apel conform art. 36 din vechea lege de accelerare la Trib. Tulcea; Tribunalul l'a înaintat, — după facerea tuturor formalităților, — la Curtea de Apel Constanța spre judecare.

La termenul fixat Curtea constatând că în josul apelului este scrisă adresa: „D-lui Președinte al Curții de Apel Ga-

lați”, a anulat apelul ca neregulat introdus. Deciziunea s'a pronunțat în complex de divergență, d-l consilier Benișache fiind de părere că apelul e bine introdus.

Judecând astfel, Curtea de Apel a aplicat greșit dispozițiunile art. 326 din proc. civ., căci pe deoparte acest text nu mai este aplicabil după punerea în aplicare a legii accelerării judecăților din 1925, — iar pe de altă parte, chiar dacă s'ar aplica, nu prevede nici o sancțiune pentru erorile materiale de scris în ceea ce privește adresa”.

Art. 35 din legea accelerării din 1925 arătând ce trebuie să conțină cererea de apel, nu prevede între condițiunile ei și adresa Curții la care se adresează. Prin urmare, adresa putea să lipsească și apelul ar fi fost valabil; cum se poate considera nul, dacă adresa e numai greșită? Nu mie, parte, îmi aparține, în regimul legii din 1925, sesizarea Curții de Apel. Eu trebuie să depun apelul la Tribunalul care a judecat și Tribunalul înaintează apelul la Curtea competentă. Acest lucru l'a făcut Trib. de Tulcea: din moment ce apelul se găsea introdus la Curtea de Constanța, Curtea competentă prin intermediul Tribunalului, conform art. 36 din lege, el trebuia judecat, iar nu respins de plano, pentru greșala de mașină de scris, greșală care nici măcar nu se raporta la condițiunile esențiale ale unui apel.

Curtea de Apel deci numai prin exces de putere a creat decăderi și nulități, acolo unde legea nu le prevedea”.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar din care rezultă că recurentul Ministerul de Instrucție publică și al cultelor, Administrația Casei Școalelor, a făcut apel în contra sentinței no. 209 din 1929 dată de Tribunalul Tulcea;

Că Curtea de Apel Constanța, prin deciziunea atacată cu recurs, a respins apelul ca neregulat introdus, motivând că potrivit art. 326 pr. civ., apelul se face prin petiție către Curte, iar potrivit art. 34 din legea accel. din 1925, el se depune fie la registratura Trib. care a pronunțat sentința, fie la Curtea de apel; că apelul de față a fost adresat Curții de Apel Galați în loc de a fi adresat Curții de Apel respective, adică Curții de Apel Constanța; că deci el este neregulat introdus;

Având în vedere că prin motivele de casare recurentul pretinde că judecând astfel, Curtea de Apel a făcut o greșită aplicațiune a art. 326 pr. civ. și a violat art. 35, 36 și 37 din legea accel. din 1925 și că a comis exces de putere.

Considerând că în adevăr prin art. 326 pr. civ. se arată că „apelul se va îndrepta către Curte”, ceea ce presupune negreșit sesizarea Curții competente; că însă dacă prin o eroare de condei petițiunea se adresează unei alte Curți decât cea de care depinde Tribunalul a cărei hotărâre se atacă, nu este nici un motiv pentru a se lovi de nulitate un asemenea apel fiindcă nu este în spiritul legii accelerării nici în vreo dispozițiune a ei de a aplica o asemenea sancțiune, — scopul legii fiind numai ca apelul să fie depus în termen și adus la cunoștința părții adverse—iar judecata să se facă de Curtea competentă.

Că în speță, deși în josul petițiunei se vede scris „D-lui Prim Președinte al Curții de Galați”, — însă de fapt Trib. Tulcea la care s'a depus acel apel, a înaintat dosarul cu declarațiunea de apel. Curții de Constanța — dându-și seamă de acea eroare de condei — și întrucât prin această eroare

nu s'a adus nici un prejudiciu părții adverse care a fost înștiințată la timp de depunerea apelului — cu o greșită interpretare a legii accel., a putut Curtea să respingă apelul Ministerului, — așa că deciziunea sa urmează a fi casată, trimițându-se apelul spre o nouă judecare.

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul, etc.

NOTĂ. — În contra unei sentințe date de Tribunalul Tulcea, în materie civilă, s'a făcut apel la Curte. Cererea de apel a fost depusă la grefa tribunalului, așa cum prevede legea, adresând-o către Curtea apelativă, însă în josul petiției de apel, scriitorul când a pus formula stereotipă: „D-lui Președinte al Curții de Apel”, a scris, din eroare „Galați” în loc de „Constanța”, în a cărei circumscripție se găsește Tribunalul Tulcea.

Din această cauză, Curtea de Apel din Constanța, în majoritate, a anulat apelul, răpind astfel dreptul acordat prin lege unei părți de a se folosi de beneficiul instanței a doua, numai din cauza unei erori materiale de condei, precum spune Inalta Curte, care a casat această decizie a Curții din Constanța.

Căile de atac fiind, în adevăr, instituite în vederea unei mai bune administrațiuni a justiției, ele funcționează imperativ din moment ce în termen util și la locul convenit părțile au manifestat voința de a ataca hotărîrea supusă unei căi de atac; de unde corolarul că pentru folosirea căilor de atac nu este nevoie ide formule sacramentale, așa încât **greșita denumire a căilor de atac** în declarațiunile prin cari părțile atacă o hotărîre sau **greșita indicare a persoanei către care se adresează** declarațiunea, rămân inoperante, în sensul că ele nu pot schimba calea de atac la care legal partea avea drept și nici nu poate să decadă din această cale¹⁾.

Pe temeiul acestui principiu metăgăduit, instanța este datoră să cerceteze și să vadă dacă titulatura sau termenii întrebunțați de parte, corespund cu adevărata sa intențiune, ținând seama de obiectul cererei, actele pe care se sprijină, scopul urmărit, precum și de orice alte fapte și împrejurări din care ar putea rezulta voința părții, spre a putea astfel caracteriza calea de atac de care a înțeles să se folosească justițiabilul. Prin urmare, atunci când o parte adresează la instanța competentă cerere de nemulțumire în contra hotărîrei primei instanțe și când declară că ea a înțeles să facă uz de calea de atac pe care legea i-o recunoaște, instanța de apel este îndatorată să considere nemulțumirea părții pe hotărîrea primei instanțe, ca o cale de atac recunoscută de lege și susceptibilă de a produce un efect, chiar dacă partea manifestă acea nemulțumire printr'o expresie greșită (de exemplu, a zis **apel**, în loc să zică **recurs**, sau viceversa). Jurisprudența este constantă în acest sens²⁾.

¹⁾ Vezi I. Tanoviceanu: Tratat de drept și procedură penală, ed. II-a, vol. V, No. 767, pag. 455 și urm. V. Dongoroz în *Jurisprudența Generală* No. 19 din 1930, adnotație la speța No. 745.

²⁾ Cas. II, dec. penală no. 2888 din 18 Noiembrie 1914 în *Curierul Judiciar* no. 22 din 1915, pag. 180 (Rezumat).

Cas. II, dec. penală no. 1801 din 11 Septembrie 1915, în *Curierul Judiciar* no. 76 din 1915, pag. 808 (Rezumat).

Cas. II, dec. 1911 din 1927 în *Jurispr. Generală* no. 40 din 1927, speța 1989.

Destul este că partea nemulțumită pe judecata unei instanțe să-și fi arătat în mod neîndoelnic intențiunea de a se folosi de calea ce i-a fost pusă la dispoziție de legiuitor, **depunând în termen acea cerere la locul indicat de lege**.

În adevăr, ceiace caracterizează în drept obiectul unor cereri în justiție, nu este textul de lege la care partea s'a raportat, nici termenii de care s'a folosit, ci **rezultatul din punct de vedere juridic la care se tinde**³⁾.

Instanța este chiar datoră să facă această prealabilă cercetare, cu atât mai mult atunci când însăși partea cere în instanță acest lucru și pretinde că în **mod eronat a întrebunțat o expresie improprie și care nu corespunde cu adevărata intențiune ce a avut când a formulat cererea**.

În materie penală, există chiar un text formal, care obligă instanța la un asemenea examen și anume art. 406 din codul de procedură penală, după care omisiunea din partea instanței de fond de a se pronunța asupra unei cereri a inculpatului, prin care reclamă vre-o facultate sau vre-un drept ce-i dă legea, atrage după sine nulitatea hotărîrei, chiar când pedeapsa de nulitate nu ar fi pronunțată prin vre-un text de lege⁴⁾.

Astfel s'a decis că dacă din **eroare** sau **neștiință** partea a zis că face **recurs** în loc de **apel** și dacă la ziua înfățișării arată că a înțeles să facă apel, judecătorii nu pot să deducă intenția părții numai din întrebunțarea cuvintelor apel sau recurs și să respingă cererea ca inadmisibilă, ci trebuie să examineze motivele de nemulțumire invocate de parte prin acea cerere, dacă sunt motive de apel sau motive de recurs⁵⁾.

Cererea unei părți nu poate fi, în adevăr, interpretată în sensul că partea a voit să facă un act inadmisibil, pe câtă vreme legea îi dădea dreptul să facă un act valabil.

În aceeași ordine de idei și pe temeiul aceluiași principii, se decide că dreptul de a ataca o hotărîre judecătorească pe anumite căi de reformare, fiind acordat prin lege, iar nu de judecător, urmează că atunci când se arată într'o hotărîre, în mod eronat, o cale de atac ce nu i-o dă legea, o atare greșală este inoperantă, în sensul că ea nu conferă dreptul de a folosi calea de atac greșit indicată și nu răpește dreptul de a utiliza calea de atac prescrisă de lege; și tot astfel în cazul când nu se găsește arătată calea de atac printr'o hotărîre, partea poate exercita dreptul ce-l are de la lege de a recurge la acea cale⁶⁾.

³⁾ Cas. I, dec. 2729 din 5 Decembrie 1927 în *Jurispr. Generală* no. 10 din 1928, speța 445.

Vezi și Trib. Gorj II civ. 159 din 18 Martie 1925 în *Jurispr. Generală* no. 15 din 1925, speța 1115.

⁴⁾ Cas. II, dec. pen. 1289 din 15 Mai 1924 în *Curierul Judiciar* no. 52 din 1924 pag. 509 cu nota d-ului E. C. Deceusară.

⁵⁾ Cas. I, dec. 556 din 5 Septembrie 1912, publicată în *Curierul Judiciar* no. 72 din 1912, pag. 847.

⁶⁾ Cas. II, dec. penală no. 1720 din 19 Iunie 1912 în *Curierul Judiciar* no. 74 din 1912, pag. 876 (Rezumat).

În același sens vezi Curtea de apel din Constanța, dec. no. 80 din 18 Octombrie 1922, în *Dreptul* no. 19 din 1923, pag. 147 și în *Jurisprud. Generală* no. 4 din 1923, speța 508 și *Justiția Dobrogei* no. 3 din 1923.

Acestea fiind adevăratele principii cari cărmuesc materia, socotim că în speța rezolvată de Curtea din Constanța, apelul depus la grefa Tribunalului Tulcea, a cărui sentință se atacă, și adresat Curții apelative respective, era valabil și regulat, deși din eroare s'a scris orașul **Galati** în loc de **Constanța**, în formula stereotipă pusă în josul cererei de apel, așa că partea nu putea să-și piardă dreptul său de apel din cauza unei simple erori de condei, precum foarte bine spune Inalta Curte prin decizia ce adnotăm.

Soluția adoptată de Curtea din Constanța, în majoritate, ar fi fost în adevăr prea drastică, fără ca cel puțin să aibă avantajul sau meritul de a avea o bază juridică.

Nu este, în adevăr, în spiritul legii de a aplica o asemenea sancțiune, lovind de nulitate un apel făcut în acest mod, iscopul legii fiind numai ca apelul să

fie depus în termen la locul indicat de lege, și să fie adus la cunoștința părții adverse, iar judecata să se facă de Curtea competentă. Or, în speță, deși în josul petiției de apel era scris: „D-lui Președinte al Curții din Galati, însă de fapt, Tribunalul Tulcea, la care s'a depus apelul, a înaintat dosarul cu declarațiunea de apel, Curții din Constanța, dându-și seama de acea eroare de condei, iar prin această eroare nu s'a adus nici un prejudiciu părții adverse, care a fost înștiințată la timp de depunerea apelului.

Era, dar, de prevăzut că acea decizie a Curții de Apel din Constanța, dată cu majoritate de glasuri, va fi casată **tambour battant** de Inalta Curte care restabilind adevăratele principii, a rupt această pagină din codica de decizii a Curții din Constanța.

REMUS C. BENIȘACHE
Consilier la Inalta Curte de Casație

REZUMATE DE JURISPRUDENȚA STREINĂ

Prescripțiune, Materie penală. Condamnațiune civilă definitivă. Acțiune civilă în executarea hotărârii. Se prescrie prin 30 de ani. Expert. Evaluarea cuantumului prejudiciului suferit de partea civilă. Depunerea raportului la 3 ani după pronunțarea hotărârii. Acțiune de plata despăgubirii. Inopercarea prescripției de 3 ani. Casare.

După disp. art. 642 c. instr. crim. (art. 599 pr. pen. rom.), condamnațiunile civile pronunțate prin decizii sau hotărâri judecătorești date în materie criminală, corecțională sau contravențională care au devenit definitive, se prescriu după regulile stabilite de cod. civ., când trib. corecțional a condamnat pe un prevenit pentru loviri și răniri aduse părții civile la o lună închisoare corecțională, și la despăgubiri, al căror cuantum urma să fie stabilit de un expert.

Așa dar, trebuie casată deciziunea care a declarat prescrisă acțiunea civilă a părții civile pentru despăgubiri, potrivit

art. 658 c. instr. crim. (art. 597 pr. pen. rom.), fiindcă expertul nu a depus concluziunile sale timp de trei ani dela pronunțarea hotărârii și că în acest interval nici un act de instrucțiune sau de urmărire n'a întrerupt prescripțiunea de trei ani.

În adevăr, hotărârea care a condamnat prevenitul a plăti despăgubire părții civile, al cărui cuantum a rămas să fie fixat de un expert, admițând în mod implicit responsabilitatea civilă a prevenitului pentru repararea prejudiciului cauzat prin delict și prin care l'a condamnat și statuat atât asupra acțiunii publice, cât și celei civile, întrucât măsura ordonată nu avea alt scop decât de a evalua consecințele ee această hotărâre care a devenit definitivă le are, căpătând autoritate de lucru judecat, această condamnațiune nu se prescrie decât după regulile codului civil, adică prin 30 de ani. (Cass. Crim. fr., 24 Oct. 1931, După Rec. g-l S'rey, 2e cah. mensuel 1933, p. 74).

A apărut LEGEA CHIRIILOR din 14 Aprilie 1933, comentată și adnotată de d. *Mircea Paraschivescu* judecător de instrucție la Trib. Ismail. Prețul 65 lei.
De vânzare la *Curierul Judiciar*.

STABILITATEA DREPTULUI ÎN SUCCESIUNEA LEGILOR, de d-l Profesor *Petre Vasilescu*, studiu de drept românesc, comparat și interprovincial tratând despre: retroactivitatea — aplicațiunea imediată a legii noi — supraviețuirea legii vechi — neretroactivitatea. Prețul Lei 150.

Depozit general pentru provincie la Librăria „*Curierul Judiciar*”

LEGEA LINIȘTEI PUBLICE (Mârzescu) adnotată și comentată comparativ cu textele din codul penal român și cele corespunzătoare din codul penal francez (legea din 1893) împreună cu debaterile parlamentare și cu modificarea din 22 Martie 1933 de d-nii *I. Gr. Periețeanu*, avocat fost Ministru al Comunicațiilor, și *Alfred Fulga*, avocat.

Prețul 190 lei.

LEGEA ASUPRA CONTRACTELOR DE MUNCĂ comentarii, jurisprudență, Index alfabetic etc. de D-CORNELIU P. UDREA, judecător, în colaborare cu D-I IOS F ABRAHAM, avocat și D-I VICTOR MARȚIUȘ, avocat. Prețul lei 120. La *Curierul Judiciar* comenzile.

COLECȚIA DE LEGI ȘI REGULAMENTE TOMUL X, PARTEA I. a Consiliului Legislativ cuprinzând legile promulgate în anul 1932. Lei 250.

TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIUNILOR COMERCIALE ÎN RAPORT CU TEHNICA OBLIGAȚIUNILOR CIVILE de D-I D. GEROTA, Judecător de Sedință la Trib. Ilfov.

LEGEA PENTRU CONTROLUL AVERILOR ȘI REGULAMENTUL EI DE APLICARE comentată și adnotată de *I. Gr. Periețeanu* și *Alfred Fulga*.

Prețul 120 lei.

LEGEA SUSPENDĂRII EXECUȚIILOR SILITE IMOBILIARE, din Dec. 1932, adnotată și comentată, doctrină, desb. parlamentare de D-nii *I. Gr. Periețeanu* și *Alfred Fulga*, avocați. Prețul 60 lei. Exp. pe velină 80 lei.